

Vjernik

ISLAMSKI ČASOPIS

01.10.19 – 31.12.19 / 1441 H.G. broj 16. godina 4. ISSN 2511 - 0772

Adil Bešić

NARODNI HEROJ OSLOBODILAČKOG RATA

Adil Bešić, sin Adema i Adile, rođen je 5. aprila 1964. godine u Banjoj Luci.

Završio je Vojnu akademiju kopnene vojske nakon čega je kao poručnik, a kasnije kapetan JNA službovao u Tolminu do povlačenja JNA iz Slovenije. Kada je Slovenija proglasila nezavisnost 25. juna 1991 godine, s jedinicama JNA prelazi u Hrvatsku. Početkom agresije na Bosnu i Hercegovinu priključuje se Teritorijalnoj odbrani RBiH u Bihaću gdje ga raspoređuju na mjesto komandanta Odreda TO "Vrsta". Poginuo je pri izvođenju borbenog zadatka 28. novembra 1992 godine, kao komandant bataljona 2. bihačke / 502. slavne bbr. u rejonu Grabeža.

Za hrabrost i izuzetne zasluge u organizaciji otpora posthumno je odlikovan ratnim priznanjem Zlatni ljiljan i Ordenom heroja oslobodilačkog rata u činu majora ARBiH.

Allahovo lijepo ime Es-Subbuh

Es-Subbuh je jedno od Allahovih lijepih imena. Ovo Allahovo lijepo ime ne spominje se u Kur'anu, ali se spominje u hadisima Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a jedan od tih hadisa jeste hadis Abdullaha b. Šihhira u kojem se navodi da ga je Aiša, radijallahu anha, obavijestila kako bi Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na rukūu i sedždi govorio: *“Subbuhun, Kuddusun, Rabbul-melaiketi ver-Ruhi! – Ja rukū i sedždu činim Slavljenom, Svetom, Gospodaru melekā i Džibrila!”* (Muslim)

Značenje imena Es-Subbuh

Zedžadž, rahimehullahu teala, rekao je za Allahovo lijepo ime: *“Es-Subbuh je Allah, koji je udaljen od svakog zla.”* (*Lisanul-arab*)

Ibn Faris, Zubejdi i drugi kažu: *“Es-Subbuh je Allah, Onaj koji je udaljen od svake manjkavosti i koji nema druga; koji je daleko od svega onoga čega nije dostojan Istinski Bog.”* (Nevevi, *Šerhu Sahihi Muslim*)

Shodno spomenutom, riječi *“subhanallah”* znače da je Allah daleko od svakog zla, pa kada kažeš *“subhanallah”*, kao da si rekao: *“Allahu negiram svako zlo i svaku manjkavost”*.

Od uzvišenih svojstava Allaha jeste da on Sebi negira svaku manjkavost i mahanu, i sve ono što Mu pripisuju mnogobošci i nevjernici, kako kaže Allah: **“Neka je daleko tvoj Gospodar, Gospodar ponosa, od onoga kako Ga oni opisuju”** (Es-Saffat, 180).

Dakle, Allah je Es-Subbuh, tj. Onaj koji je potpun u Svome biću, u Svojoj dostojnosti da se samo On obožava, u Svome vladanju, Svojim lijepim imenima i uzvišenim svojstvima, potpun je i udaljen od svake manjkavosti i svake mahane. Potpun je i tu potpunost i negiranje svake manjkavosti priznaje Mu sve što je na nebesima i na Zemlji, osim oholnika iz reda ljudi i džina.

Allahovo lijepo ime Es-Subbuh u našim životima

- Vjernik slavi svoga Gospodara na rukūu i na sedždi, pa tako na rukūu izgovara: *“Subhane Rabbijel-Azim! – Slavljene neka je moj Veličanstveni Gospodar!”*, a na sedždi izgovara: *“Subhane Rabbijel-A'la! – Slavljene neka je moj Uzvišeni Gospodar!”*, kako se spominje u hadisu Huzejfe koji kazuje da je klanjao sa Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, koji bi na rukūu govorio: *“Subhane Rabbijel-Azim”*, a na sedždi: *“Subhane Rabbijel-A'la”* (Muslim). Također, pored ovih riječi, vjerkin na sedždi i na rukūu izgovara riječi koje se spominje u prethodno navedenom hadisu Abdullaha b. Šehhira: *“Subbuhun, Kuddusun, Rabbul-melaiketi ver-Ruhi”*.

- Vjernik treba često slaviti svoga Gospodara, pa tako u jednom danu treba nastojati da izgovori stotinu puta: *“Subhanallahi ve bi hamdihi! – Slavljene neka je Allah i Njemu pripada sva zahvala!”*, jer se u hadisu Ebu Hurejre, radijallahu anhu, navodi da su te riječi razlog opraštanja grijeha, makar ih bilo i poput morske pjene (Buhari), i u hadisu Džabira, radijallahu anhu, navodi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *“Ko kaže: ‘Subhanallahil-Azim ve bi hamdihi’, njemu se zasadi palma u Džennetu.”* (Tirmizi. Šejh Albani ocijenio je hadis vjerodostojnim.)

- U hadisu Džuvejrijje, radijallahu anha, navodi se da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednog jutra izašao od nje, a ona je bila na mjestu gdje je klanjala sabah-namaz. Zatim se vratio u vrijeme duha-namaza, a ona je i dalje sjedila na svome mjestu. Tada ju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao: *“Još uvijek si na mjestu na kojem sam te i ostavio?”*, a ona je potvrdno odgovorila, na što joj je on rekao: *“Nakon što sam izašao od tebe, ja sam tri puta izgovorio četiri riječi, koje, kada bi se vagale sa onim što si ti od jutros izgovorila, prevagnule bi. To su riječi: ‘Subhanallahi ve bi hamdihi, addede halkihi, ve rida nefsihi, ve zinete aršihi, ve midade kelimatih! – Slavljene neka je Allah i Njemu pripada hvala onoliko koliko ima Njegovih stvorenja, onoliko koliko je On zadovoljan, onoliko koliko je težak Njegov Arš i onoliko koliko ima Njegovih riječi!’”* (Muslim)

- Kada vjernik čuje da neko govori loše o Allahu, treba da se rasrdi u ime Allaha i da Allahu negira svako zlo, mahanu i manjkavost. Allah, kada spominje u Svojoj Knjizi mnogobošce i njihove riječi da Allah ima dijete, tada Sebi negira tu mahanu: **“Zar oni drugog boga osim Allaha da imaju?! Hvaljen neka je Allah, On je iznad onih koje Mu ravnim smatraju!”** (Et-Tur, 43)

Depresija – bolest savremenog društva

Allahu nije teško otkloniti nijednu bolest, nijedan problem, bio on fizički ili psihički. Koliko je On bolesnih izliječio, siromašnih obogatio, propalih spasio, zalutalih uputio, slabih ojačao, jer Njemu Uzvišenom ne promiče ništa ni na Zemlji ni na nebu.

Allahu nije teško otkloniti nijednu bolest, nijedan problem, bio on fizički ili psihički. Koliko je On bolesnih izliječio, siromašnih obogatio, propalih spasio, zalutalih uputio, slabih ojačao, jer Njemu Uzvišenom ne promiče ništa ni na Zemlji ni na nebu. Zar ne znamo kako je otklonio brigu od Jakuba, alejhis-selam, i sastavio ga sa njegovom djecom kada je Jakub rekao: **"Ja tugu svoju i jad svoj pred Allaha iznosim"** (prijevod značenja Jusuf, 86) i: **"Ja se neću jadati, nadam se da će mi ih Allah sve vratiti; uistinu On sve zna i mudar je"** (prijevod značenja Jusuf, 83). Zar nismo obaviješteni kako je otklonio nevolju od Ejuba, alejhis-selam, nakon duge bolesti: **"I Ejjubu se, kada je Gospodaru svome zavapio: 'Mene je nevolja snašla, a Ti si od milostivih najmilostiviji!' – odazvasmo i nevolju mu, koja ga je morila, otklonismo i vratismo mu, milošću Našom, čeljad njegovu i uz njih još toliko i da bude pouka onima koji se Nama klanjaju."** (prijevod značenja El-Enbija, 83-84.)

Svjetska zdravstvena organizacija u svom je istraživanju navela podatak da je mentalnim i nervnim poremećajima, kao depresijom i sličnim bolestima, pogođeno 400 miliona ljudi u svijetu i da je ovaj broj stalno u porastu. Iako je danas depresija na petom mjestu među uzročnicima smrti, ova organizacija smatra da će do 2020. godine dostići drugo mjesto među uzrocima smrti i invalidnosti u čitavom svijetu, nakon srčanih bolesti. Ova velika raširenost depresije u svijetu izaziva zabrinutost i smatra se od jednom od najopasnijih i najviše proširenih bolesti ovog vremena. Procenat depresije u mjestima u kojima se praktikuje islam vrlo je nizak, a u neislamskim mjestima i mjestima gdje se ne praktikuje islam taj je broj veoma visok. Čvrstoća u vjeri, čuvanje namaza, ustrajnost u zikru i dovi, najbolji su lijek za depresiju. Kada se osvrnemo na izvještaj o depresiji ove svjetske organizacije, vidjet ćemo da su žrtve ove bolesti većinom Amerikanci, stanovnici zapadnog Pacifika i Japanci, dok je najmanje oboljelih na Afričkom kontinentu, što jasno znači da je depresija veoma malo prisutna u muslimanskim sredinama. U istom izvještaju navodi se da od deset miliona pokušaja samoubistva, milion slučajeva je sa smrtnim završetkom. Ipak, najviše samoubistava se izvrši u bivšim republikama Sovjetskog saveza, na čelu sa Rusijom, gdje većina stanovništva pati od ekonomske i socijalne krize. Iz navedenog zaključujemo da je depresija jedna od ubojitih

bolesti, a to iz razloga što 15% ljudi okonča život samoubistvom. Također, istraživanja su pokazala da je 50% svih samoubistava posljedica depresije i da su tako i dijagnosticirana.

Islamski program liječenja

U islamu se nalazi lijek za depresiju i druga duševna oboljenja, što se jasno ogleda u riječima Poslanika, alejhis-selam: *"Allah nije spustio bolest a da za nju nije spustio i lijek: poznaje ga ko poznaje, a ne poznaje ko ne poznaje."* (Bilježi Imam Ahmed, a hadis je vjerodostojan, vidjeti: *Medžmeuz-zevid* od Hajsemija) Ovo se odnosi kako na tjelesne, tako i na duševne bolesti, te čak obuhvata pojedinačne i društvene bolesti, sve su one izlječive samo ako se pogodi lijek. Mi muslimani smo najmanje pogođeni duševnim bolestima, od kojih je i depresija, mada je također ovo oboljenje prisutno i kod nas u malom broju, ali lijek se krije u "kur'anskoj apoteci". Ovaj recept je sažet u nekoliko koraka:

- Prihvatanje Uzvišenog Allaha za Gospodara i okretanje ka Njemu, traženje zaštite kod Njega, nada u Njegovu dobrotu i milost, nada da neće biti prepušten sam sebi i da se prepusti Allahu u potpunosti, te da zna da je On milostiviji prema njemu od njegove majke i oca, i da nikad ne gubi nadu u Njegovu milost: **"Samo nevjernici gube nadu u Allahovu milost."** (Prijevod značenja Jusuf, 87.) Allahu nije teško otkloniti nijednu bolest, nijedan problem, bio on fizički ili psihički. Koliko je On bolesnih izliječio, siromašnih obogatio, propalih spasio, zalutalih uputio, slabih ojačao, jer Njemu Uzvišenom ne promiče ništa ni na Zemlji ni na nebu. Zar ne znamo kako je otklonio brigu od Jakuba, alejhis-selam, i sastavio ga sa njegovom djecom kada je Jakub rekao: **"Ja tugu svoju i jad svoj pred Allaha iznosim"** (prijevod značenja Jusuf, 86) i: **"Ja se neću jadati, nadam se da će mi ih Allah sve vratiti; uistinu On sve zna i mudar je"** (prijevod značenja Jusuf, 83). Zar nismo obaviješteni kako je otklonio nevolju od Ejuba, alejhis-selam, nakon duge bolesti: **"I Ejubu se, kada je Gospodaru svome zavapio: 'Mene je nevolja snašla, a Ti si od milostivih najmilostiviji!' – odazvasmo i nevolju mu, koja ga je morila, otklonismo i vratismo mu, milošću Našom, čeljad njegovu i uz njih još toliko i da bude pouka onima koji se Nama klanjaju."** (prijevod značenja El-Enbija, 83-84.) Ovo povjerenje prema Allahu, subhanehu ve te'ala, je početak liječenja, svjetiljka koja osvjetljava put, da čovjek svoja djela stavi pred Allahova vrata, jer Allah, azze ve dželle, nije vratio nikoga ko je pokucao na Njegova vrata, pogotovo ako je onaj koji upućuje dovu prijeko potreban.

- Namaz je najbolja opskrba za dušu. Najčešće čemu musliman pribjegava u teškim momentima i prilikom depresije je namaz. U namazu musliman stoji pred svojim Gospodarom iz strahopoštovanja i ponizan. To je snaga za mu'mina u ovoj životnoj borbi, daje mu snagu duha i psihičku energiju u susretu sa životnim nedaćama. Kaže Uzvišeni: **"O vjernici, tražite sebi pomoći u strpljivosti i obavljanju molitve! Allah je doista na strani strpljivih."** (Prijevod značenja El-Bekare, 153.) Kada bi Poslaniku, alejhis-selam, bilo teško, požurio bi na namaz.

- Od stvari koje muslimanu pomažu u izlasku iz stanja depresije i tjeskobe svakako je ulaganje truda u pomaganju ljudima, naročito slabima, kao npr. jetimima, siromasima, hudovicama, invalidima i drugima njima sličnim, te unošenje sreće u njihova srca. Abdullah ibn Omer, radijallahu anhu, prenosi da je neko od ashaba upitao: "O Allahov Poslaniče, ko je od ljudi najdraži Allahu?" Pa je on, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Allahu najdraži čovjek je onaj koji je najkorisniji ljudima. I Allahu najdraže djelo je radost koju doneseš muslimanu, ili da od njega otkloniš tugu, ili da za njega vratiš dug, ili da od njega odagnaš glad. A da idem sa svojim bratom muslimanom kako bih mu pomogao pri nekoj potrebi draže mi je nego da čitav mjesec provedem u džamiji u itikafu. Onaj ko suzdrži svoju srdžbu, Allah će mu prikriti njegovu sramotu. Onaj ko obuzda svoj bijes koji je, da je htio, mogao ispoljiti, Allah će mu na Kijametskom danu ispuniti srce zadovoljstvom. Onaj ko bude išao kako bi svom bratu muslimanu pomogao u nekom poslu i na tom ostao sve dok to ne obavi, Uzvišeni Allah će mu učvrstiti njegove noge onda kada noge budu posrtale. A doista ružan moral (ahlak) upropaštava djelo kao što sirće upropaštava med."* (Ovaj hadis šejh Albani, rahimehullah, ocijenio je hasenom (dobrim) u "Sahihul-džami" pod brojem 176, kao i u "Silsiletus-sahiha" pod brojem 906.)

- Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, dove također su lijek za tjeskobu i depresiju. Postoji mnogo zikrova i dova koje se uče prilikom tuge, brige i teškoće ili kako mi nazivamo u našem vremenu "depresije" ili "anksioznog poremećaja". Ibn Kajjim, rahmetullahi alejhi, u svom poznatom djelu *"Za'dul-me'ad"* u poglavlju u kojem govori o Poslanikovoju, alejhis-selam, uputi prilikom liječenja raznih bolesti i o liječenju zabrinutih i tužnih, kaže da je lijek za to sadržan u zikrovima i dovama koje su veza i najveća sprega čovjeka sa njegovim Gospodarom, subhanehu ve te'ala. Evo nekih od njih: *"La ilahe illellahu alimul-halim, la ilahe illellahu rabbul-'aršil-'azim, la ilahe illellahu rabbus-semavatis-seb'i, ve rabbul-'aršil kerim"*, što u prijevodu znači: "Nema božanstva mimo Allaha, koji sve zna, i Blagog. Nema božanstva mimo Allaha, Gospodara uzvišenog Arša, Nema božanstva mimo Allaha, Gospodara sedam nebesa i Gospodara uzvišenog Arša". Također u *Sunenu* od Ebu Davuda se prenosi od Ebu Bekreta, radijallahu anhu, da je Poslanik, alejhis-selam, rekao: "Dova za tugu i potištenost je: 'Allahumme rahmeteke erdžu,

fe la tekilni ila nefsi tarfete 'ajn ve aslih li še'ni kullehu, la ilahe illa ente'", što u prijevodu znači: "Gospodaru moj! Nadam se Tvojim milosti, nemoj me ostavljati samom meni koliko jedan treptaj oka, popravi moje stanje, nema božanstva mimo Tebe."

Preporuke za otklanjanje depresije

U šerijatu su navedene i sugerirane mnoge preporuke za liječenje i otklanjanje depresivnosti:

- Pored čvrstog vjerovanja, činjenje dobrih djela.
- Činjenje djela koja će muslimana očistiti od grijeha, očistiti srce i uzdignuti na visoke stepene.
- Spoznaja stvarnosti dunjaluka, da je on prolazan i da je uživanje na njemu kratko.
- Težnja za Poslanikom, alejhis-selam, kao uzorom, a on je bio najviše iskušavan.
- Da naša briga bude ahiret, pa će nam tako Allah dati i ovaj svijet.
- Često sjećanje na smrt, koja sprečava mnoge užitke.
- Često upućivanje dove Allahu, subhanehu ve te'ala.
- Često donošenje salavata na Poslanika, alejhis-selam.
- Čvrst oslonac na Allaha i prepuštanje stvari Njemu, azze ve dželle.
- Trud i briga za radom u današnjem danu i oslonac na Allaha po pitanju budućnosti.
- Često spominjanje Allaha, jer to donosi smirenost, proširuje prsa i otklanja brigu i tugu.
- Da znamo da poslije nevolje dolazi i olakšica, te da poslije tjeskobe dolazi i izlaz iz nje.
- Savjetovanje sa učenim i traženje njihovog mišljenja za postojeće probleme.

Izvor: El- asr br 51

Iz svijeta

Sudac u Alabami naredio je da muškarac koji je ukrao 50 dolara iz pekare bude pušten s izdržavanja doživotne kazne zatvora, piše BBC News.

Alvin Kennard oštro je osuđen 70-ih godina zbog strogih pravila tada uvedenih kako bi se odvratili mogući prestupnici od počinjenja prekršaja. Odluka o puštanju je izazvala emocionalnu reakciju prijatelja i porodice.

Njegova advokatica Carla Crowder rekla je da je prezadovoljna ovom odlukom te je napomenula da će o Kennardu preuzeti brigu njegova porodica. Istakla je i to da on ima namjeru pokrenuti stolarski biznis kojim se bavio prije krađe.

On je 1983. godine, kada je imao 22 godine, pod prijetnjom nožem opljačkao pekaru. Iako nije bilo povrijeđenih, osuđen je na doživotnu kaznu zatvora bez mogućnosti uvjetne kazne. Ovaj strogi zakon je sada izmijenjen te je omogućeno puštanje na uvjetnu slobodu.

Pojavivši se u crveno-bijeloj zatvorskoj uniformi, Kennard je rekao sucu da je preuzeo potpunu odgovornost za svoje postupke. Njegova porodica i prijatelji skočili su od sreće te su ga zagrlili kada je sudac donio odluku o puštanju na slobodu.

"Svi smo plakali. Pričao je o slobodi više od 20 godina", rekla je njegova rodica Patricia Jones.

Allahu moj, učini me od malobrojnih

Jedanput kada je Omer ibn Hattab hodao pijacom, prošao je pored čovjeka koji je dovio:

Allahu moj, učini me od malobrojnih!

Omer ga upita: “Gdje si našao ovu dovu?”,

a on odgovori: “Vođo vjernika, Uzvišeni Allah u Svojoj Knjizi je rekao:

A malo je Mojih robova zahvalnih. (Sebe’, 13.)”

Pa je Omer, r.a., zaplakao i sebi rekao: “O Omere, ljudi imaju više znanja od tebe! Allahu moj, učini me od malobrojnih!”

Ponekad kada savjetujete nekoga da ostavi grijeh, oni odgovaraju ‘Ali, svi to rade, nisam samo ja’. Ali, kada potražite riječ ‘većina’ u Kur’anu, pronaći ćete da većina ljudi:

a većina ljudi ne zna. (el-A’raf, 187.)

ali većina ljudi ne zahvaljuje. (el-Bekara, 243.)

ali većina ljudi neće da vjeruje. (Hud, 17.)

A ako potražite ‘većinu njih’, pronaći ćete:

a većina ste grješnici. (el-Ma’ide, 59.)

većina njih su neznalice. (el-En’am, 111.)

većina njih ne zna istinu, pa zato glave okreću. (el-Enbija, 24.)

Budite od ‘malobrojnih’, za koje Allah kaže:

A malo je zahvalnih među robovima Mojim. (Sebe’, 13.)

a malo je bilo onih koji su s njim vjerovali. (Hud, 40.)

u džennetskim baščama naslada – biće ih mnogo od naroda drevnih, a malo od kasnijih. (el-Vaki’a, 12-14.)

Ibn Kajjim je kazao:

Hodaj putem Istine i ne budi usamljen zbog malog broja onih koji su na tom putu, i čuvaj se puta zablude i neka te ne zavara brojnost onih koji su stradali.

(Kitab ez-Zuhd, od Ahmed bin Hanbela i Musannef od Ibn Ebi Šejbe)

Molimo Allaha da nas učini od Njegovih ‘malobrojnih’ robova.

Amin!

dr. Nasir ez-Zehrani

Upoznaj Poslanika ﷺ *u nekoliko minuta*

STANJE ČOVJEČANSTVA UOČI POJAVE MUHAMMEDA, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM

Prije pojave Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i Arapi i ostali narodi bili su ogrezli u idolariji, neznanju i nasilju, a među njima su se proširili različiti oblici krivovjerja. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Uzvišeni je Allah pogledao stanovnike Zemlje i sve ih redom prezreo, i Arape i nearape, osim rijetkih sljedbenika Knjige..." (Muslim, 2865). U tom mračnom i sumornom periodu u kojem je ljudski rod u svakom pogledu doživio dekadenciju, svijet je obasjala svjetlost Muhammedovog, sallallahu alejhi ve sellem, poslanstva. Uzvišeni je Allah rekao: "Allah je vjernike milošću Svojom obasuo kad im je jednog između njih kao poslanika poslao, da im riječi *Njegove kazuje, da ih očisti i da ih Knjizi i mudrosti nauči, jer su prije bili u očitj zabludi.*" (Alu Imran, 164)

GODINA SLONA

Uoči rođenja Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, odprilike 570. godine po gregorijanskom kalendaru, zabilježen je jedan od najznačajnijih događaja koji je dobio naziv po slonu kojeg je, zajedno sa ogromnom vojskom, ka Mekki poveo Ebreha el-Ešrem, namjesnik Jemena, s namjerom da uništi časnu Kabu. Međutim, Uzvišeni je Allah zaštitio i sačuvao Drevni hram i uništio Ebrehinu vojsku, koja je nazvana Vojska slona. Govoreći o ovoj vojsci, Uzvišeni je Allah objavio: "Zar nisi čuo šta je sa vlasnicima slona Gospodar tvoj uradio!?" (El-Fil, 1), a Poslanik, Sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Uzvišeni je Allah zaštitio Mekku od slona..." (Buhari, 2434, i Muslim, 1355)

OTAC MUHAMMEDA, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM

Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem otac zvao se Abdullah i bio je jedan od sinova Abdulmuttaliba b. Hašima uglednika plemena Kurejš. Abdullah je umro mlad, ostavljajući svoju trudnu suprugu Aminu, koja je poslije njegove smrti rodila Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. (Muslim, 1771)

Unekim predajama ukazuje se na to da je Abdullah kod svoga oca Abdulmuttaliba zauzimao posebno mjesto i da mu je bio najdraži sin.

MAJKA

Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem majka zvala se Amina bint Vehb b. Abdumenaf b. Zuhra b. Kilab i slovila je za jednu od žena iz Kurejša koja je imala najčasniji rodoslov i najveći položaj. **Nastavit će se inšallah...**

DŽAFER IBN EBI TALIB

"Zaista sam Džafera vidio u Dženetu. Imao je dva krila koja su, kao i peruške, bila obojena krvlju." (Časni hadis)

Među potomcima plemena Benu Abdul- Menaf bila su peterica ljudi koji su toliko ličili Resulullahu, s.a.v.s., da su mnogi promatrači mogli zamjeniti nekog od njih s Vjerovjesnikom. Nema sumnje da bismo sada željeli saznati ko su ta peterica koja su tako sličili našem Poslaniku, s.a.v.s.

Upoznajmo ih! To su: Ebu Sufjan ibn Haris ibn Abdulmuttalib (amidžić Resulullahov) Es-Saib ibn Ubejd ibn Abdi Jezid ibn Hašim (djed imama Šafije, r.a), Hasan ibn Ali (Unuk Resullahov, s.a.v.s., on je Poslaniku od sve peterice bio najbližnji), Kusem ibn Abbas ibn Abdumuttalib (amidžić Resullahov), Džafir ibn Ebi Talib (brat vladara pravovjernih Alije ibn Taliba) Sada ćemo vam ispričati nekoliko priča i prikazati sliku iz Džaferova života. Ebu Talib bijaše, unatoč velikog ugleda i položaja u svom narodu i plemenu Kurejš, slabog imovinskog stanja i s brojnom porodicom. Njegovo ionako loše stanje se još više pogoršalo zbog sušne godine koja zadesi Kurejšije i uništi im svu stoku, natjera ljude da jedu suhe kosti. Istovremeno, u porodici Hašimija ne bijaše niko bogatiji od Muhammeda ibn Abdullaha i njegovog amidže Abbasa. Muhammed reče Absbu: „O amidža, tvoj brat Ebu Talib ima brojnu porodicu, a ljude je, kao što vidiš, pogodila ova sušna i gladna godina, pa hajdemo mu otići malo rasteretiti porodicu. Ja ću uzeti jednog od njegovih dječaka, a ti uzmi jednog, pa da se za njih brinemo i izdržavamo ih. Abbas odgovori: “Pozvao si na dobro djelo i podstakao na pravo dobročinstvo.”“

Onda odoše Ebu Talib i rekoše mu: “Mi želimo malo olakšati teret tvoje mnogobrojne porodice dok ne prođe ova kriza koja je zadesila narod.” On im reče: Ako mi ostavite Ukajla (to bijaše stariji brat Alijin), onda činite što želite.” Muhammed uze Aliju i povede ga sa sobom, a Abbas uze Džafera i priključi ga svojoj porodici. Alija je stalno bio sa Muhammedom, sve dok ga Allah ne posla sa Objavom istine i pravog puta, a onda posta prvi dječak koji je primio islam. Džafer osta sa Abbasom dok ne odraste, primi islam i posta neovisan od njega. Džafer ibn Ebu Talib se od samog početka priključi svijetloj povorci mu'mina zajedno sa svojom ženom Esmom bint Umejs. Islam prihvatiše posredstvom Ebu Bekra es- Siddika prije nego je poslanik, s.a.v.s., počeo pozivati ljude u Erkamovoj kući.

Mladi Hašimija i njegova žena osjetiše sve napade i zlostavljanja koja osjetiše i ostali Muslimani od strane Kurejšija. Oni ostaše stirpljivi znajući da je put do Dženneta posut trnjem i izložen silnim preprekama. Najviše ih je žalostilo i život zagorčavalo to što su ih, zajedno sa ostalim muslimanima, Kurejšije u potpunosti onemogućili objaviti vjerske propise i branili im tako osjetiti slast ibadeta. Na sve strane su ih uhodili i prosto im brojali udisaje zraka. Tada Džafer ibn Ebu Talib zatraži dosvolu od Resulullaha, s.a.v.s., da sa svojom ženom i skupinom ashaba učine hidžru u Abesiniju, što im on uz veliku trugu dozvoli. Teško mu je bilo što ova skupina nedužnih i čistih ljudi mora napustiti domove, mjesta svojih dječijih uspomena i igara, mladalačkih sjećanja- sve to ni zbog kakvog grijeha, osim što su rekli: “ Naš Gospodar je Allah!” Ali on nije imao ni snage ni mogućnosti zaštititi ih zlostavljanja Kurejšija.

Prva skupina muhadžira otputova u Abesiniju, na njihovom čelu bijaše Džafer ibn Talib, r.a. Tamo se smjestiše uz svu brigu i zaštitu dobrog i pravednog vladara Nedžašije. Tu prvi put otkako su primili islam osjetiše šta je sigurnost, te se prepustiše slastima ibadeta tako da ih ništa nije ometalo, niti ih je iko uznemiravao. Ali Kurejšije, samo što saznaše da je ova skupina muslimana otputovala u Abesiniju i tamo dobila garanciju za vjersku sigurnost, jedni druge počеше nagovarati da ih odmah pobiju ili bar vrata u onaj veliki zatvor u Mekki.

Pustimo da nam o tom dalje priča Ummu Seleme, onako kako su to vidjele njene oči i čule njene uši. Kaže Umme Seleme: “Kada smo stigli u Abesiniju, tamo nas lijepo dočekaše. Osjećali smo se sigurno. Klajali smo se svome Gospodaru, a da nas niko uznemiravao ili nam govore nešto mrsko. Kada Kurejšije to saznaše, odlučiše da se s nama obračunaju, pa poslaše Nesažiješi dvojicu svojih najsposobnijih ljudi: Amra ibn Asa i Abdullah ibn Ebi Rebiu. S njima poslaše brojne hedije Nedžašiji i njegovim patrijarsima, birajući ono što je najljepše i najvrednije u području Hidžaza. Posavjetovaše ih da svakom patrijarhu daju njegovu hediju prije nego išta kažu Nedžašiji o razlogu svog dolaska. Kada dvojica glasnika stigoše u Abeseniju, sastadoše se sa Nedžašijevim patrijarsima, pa svakom dadoše vrijedan poklon. Kada ne osta nijedan da nije dobio poklon, oni im rekoše: “ U zemlju vašeg vladara su došli neki naši zabludjeli mladići. Napustili su vjeru svojih očeva i djedova i odbacili riječ svog naroda. Pa, kada budemo vladaru govorili o njima, savjetujte mu da nam ih preda, prije nego ih išta upita o njihovoj vjeri, jer uglednici njihova naroda najbolje ih poznaju i najupućeniji su u ono što oni tvrde. Patrijarsi rekoše:“Dobro, dogovorili smo se.”“

Ummu Seleme nastavi: „ Ništa mrže Amru i njegovu drugu nije bilo od toga da Nedžašija pozove nekoga od nas i čuje šta on priča. Onda glasnici odoše Nedžašiji i predaše mu hedije, koje mu se veoma dopadoše. Onda mu rekoše:“ O vladaru, u tvoju kraljevinu se sklonila grupa naših loših mladića, došli su s nekom vjerom koju ne poznajemo ni mi ni vi. Napustili su svoju vjeru, a u vašu nisu ušli. Tebi su nas poslali uglednici njihova naroda, a to su njihovi očevi, amidže i drugi rođaci, da nam ih vratiš, jer oni najbolje znaju kakvu si ti mladići smutnju učinili.“ Nedžašija pogleda u patrijarhe, a oni (mu) rekoše: Istinu govore, o vladaru, njihov narod najbolje i najsigurnije zna šta su oni učinili, pa im ih vrati, neka oni vide šta će s njima učiniti. “ Vladar se silno rasrdi zbog govora svojih patrijarha, pa reče: “Ne, tako mi Boga, nikoga neću predati dok ga ne pozovem i ne upitam o onome što mu se pripisuje. Ako bude kao što kažu ova dva čovjeka, ja ću ih predati, a ako nebudu takvi, ja ću ih štititi i još bolje pažiti dokle god to budu željeli!““

Dalje priča Umme Seleme: „ Onda Nedžašija posla po nas da nas sasluša. Mi se pred odlazak njemu, sakupismo i rekosmo jedni drugima:“Vladar će vas pitati o vjašoj vjeri, pa slobodno govorite o onom šta vjerujete. Ispred sviju neka govori Džafer Ebi ibn Talib, a ostali neka negovore! Onda odosmo Nedžašiji, on pozva sve svoje patrijarhe i velikaše. Sjedili su s njegove desne i lijeve strane ogrnuti mantijama i s kapama. Ispred sebe širom pootvarali velike knjige. Kod njega su se nalazili i Amr ibn As i Abdullah ibn Ebi Rabia. Kada su se svi umirili i smjestili, Nedžašija nas pogleda i upita: „ Kakva je to vjera koju ste izumili i zbog nje napustili vjeru vašeg naroda? Niste primili moju vjeru, a niste ni jednu drugu koju danas poznajemo?“

Džafer ibn Ebi Talib istupi naprijed i poče govoriti:“ O vladaru! Bili smo velike nezalce obožavali smo kipove i jeli lešine. Činili smo ogavne stvari i kidali rodbinske veze. Loše smo prestupali prema komšijama, jaki su iskorišćavali slabe. Tako smo radili dok nam Allah nije poslao jednog od nas kao Vjerovjesnika, čije smo porijeklo dobro znali, a uz to njegovu iskrenost, povejernje i čednost. On nas je pozvao da vjerujemo u Allaha, da mu druga ne pripisujemo, da mu istinski ibadet činimo, da odbacimo ono što smo obožavali i mi i naši preci od kamenja i idola. Naredio nam je da govorimo istinu, da se prema komšijama lijepo ophodimo, da prestanemo činiti harame i da ne prolijevamo nedužnu krv. Zabranio nam je činjenje sramotnih stvari, laž, jedenje imetka siričadi i potvoru nedužnih vjernica. Naredio nam je da samo Allahu ibadet činimo i da Mu druga ne pripisujemo, da obavljamo namaz, dajemo sekjat i postimo mjesec Ramazana. Mi smo povjerovali i potvrdili njegovu istinitost. Počeli smo slijediti u onom što nam je donio od Allaha. Smatramo dozvoljenim ono što nam je on dozvolio, a zabranjujemo ono što nam je on zabranio. A naš narod, o vladaru, nas je napao i izložio najgorim mučenjima, samo da bi nas odvratio od vjere i ponovo vratio u obožavanje kipova. Kada su nam silno nasilje počinili, kada su nas gotovo savladali i kao obruč stegli, kada su nam zabranili propovijedati svoju vjeru, mi smo došli u tvoju zemlju, tebe izabrali između svih drugi i zaželjeli da kod tebe ostanemo nadajući se danam kod tebe niko neće nasilje pričinjavati.“ Nedžašija reče Džaferu ibn ebi Talibu:

- Da li ti znaš nešto od onoga što vam je vaš Vjerovjesnik od Allaha donio?“
- Da
- De mi prouči!

On mu prouči početak sure Merjem: Kaf, ha, ja,ajn,sad; Kazivanje o milosti Gospodara tvoga prema robu Njegovom Zekerijahu, kad je on Gospodara svoga tiho zovnuo i rekao: Gospodaru moj, kosti su mi oronile i glava osijedila, a nikada, kada sam Ti, Gospodaru moj, molbu uputio, nesretan nisam ostao...

Nedžašija je plakao i svu bradu iskvasio suzama. Njegovi svećenici su isto tako plakali da su knjige skvasili, slušajući Allahove riječi. Onda nam Nedžašija reče:“ Ovo što vam je donio vaš Vjerovjesnik i ono što je donio Isa sigurno je svjetlo koje dopire sa istog izvora.“ Zatim se okrenu Amru i njegovu drugu govoreći im: Možete ići! Boga mi, ja vam ove ljude nikada neću predati.““

Dalje kaže Umme Seleme: „Kada smo izašli od Nedžašije Amr ibn As nam žestoko zaprijeti, a onda reče svom drugu:- Sutra ću, bogami, ponovo otići vladaru, pa ću mu spomenuti nešto u vezi s njima što će ga sigurno mnogo razljutiti i njegovo srce mržnjom prema njima ispuniti, a navesti ga da prema njima suprotno postupi.“ Abdullah ibn Ebi Rebia mu reče: „Ne čini to Amre, pa oni su naši rođaci, bez obzira što se s nama ne slažu.“ Amr odgovori: „Pusti to, bogami ću mu reći ono što će ih dobro uzdrmati. Reći ću mu: Oni tvrde daje Isa, sin Merjemin, rob!“

Kada osvanu novi dan, Amr ode Nedžašiji i reče mu:“ O vladaru, ovi koje ti štitiš i kojima si utočište pružio govore o Isau, sinu Merjeminom, krupne riječi. Pošalji po njih i pitah ih šta to o njemu govore.““ Umme Seleme veli:“ Kada to saznasmo, toliko sa brinusmo i uplašismo kao nikad ranije. Rekosmo jedni drugima:„ Šta ćete reći o Isau, sinu Merjeminu, ako vas vladar upita za njega? Dogovorismo se ovako: „Allah mi, govorit ćemo samo ono što o njemu kaže Uzvišeni Allah , i od toga nećemo odstupiti ni koliko je jagodica prsta u odnosu na ono što nam je za njega rekao naš Vjerovjesnik, pa neka bude šta bude!“ Složismo se da ispred nas opet govori Džafer.

Kada nas Nedžašija pozva i uđosmo kod njega, zatekosmo i njega i njegove patrijarhe u istom ruhu i polažaju kao što smo ih vidjeli prvi put. Kod njega su opet bili Amr ibn As i njegov drug. Kada dođosmo pred njega, on nas odmah upita:

-Šta kažete za Isaa, sina Merjeminog?

Džafer ibn Ebi Talib mu odgovori:

-Za njega kažemo samo ono što nam je donio naš Vjerovjesnik, s.a.v.s.

-A šta on kaže za njega?

Kaže da je on Allahov rob i Njegov Poslanik, Njegov duh i Njegova riječ koja je poslao Merjemi, nevinog i čistog.

Samo što ču Džaferove riječi, Nedžašija udari rukom po zemlji govoreći:

- Boga mi, Isa sin Merjemin ni za jednu dlaku nije tumačio drugačije od vašeg Vjerovjesnika! Patrijarsi nezadovoljni njegovim riječima zagundāše, a on reče:

- Makar vi neznam koliko puhali i gundali!

Onda se okrenu nama i reče:

-Idite slobodno, vi ste sigurni. Ko vam išta kaže, kajat će se a ko vam se suprotstavi, bit će kažnjen. Tako mi Boga, kada bih imao koliko brdo zlata, a da nekog od vas zadesi zlo ne bi mi bilo drago.

Onda pogleda u Amra i njegova druga i reče:

- Vratite ovoj dvojici njihove hedije, meni netrebaju.

Ummu Seleme kaže:“Amr i njegov drug iziđoše slomljeni i poniženi, skrhani zbog neuspjeha. Što se nas tiče, mi ostasmo kod Nedžašije kao u najboljoj kući i s najplemenitijim komšijom.“

Džafer ibn Ebu Talib provede sa svojom ženom u Nedžašijevom okrilju spokojno i bezbjedno punih deset godina. Sedme godine po hidžri, oni napustiše Abesiniju sa skupinom muslimana i uputiše se u pravcu Jesriba. Stigoše u Medinu, baš kada se

Resulullah, s.a.v.s., vraćao s Hajbera nakon što ga je, Allahovom odredbom, osvojio. Poslanik se veoma obradovao susretu sa Džaferom, tako da je govorio: “ Ne znam šta me je više obradovalo: osvajanje Hajbera ili Džaferov dolazak? Radost ostalih muslimana, naročito siromašnijih, zbog povratka Džafera nije bilo ništa manja od Resulullah, s.a.v.s., radosti. Džafer bijaše vrlo blag i pažljiv prema siromašnjima i slabima, stalno im je činio dobročinstvo, tako da je dobio nadimak Otac siromaha. Za njega Ebu Hurejre reče: „Prema nama, siromasima, najbolji je bio Džafer Ebu ebi Talib. Vodio bi nas svojoj kući i hranio svačim što bi imao, a kada bi mu nestalo hrane,

davao bi nam zdjelu u kojoj se nalazilo maslo, koja bijaše potpuno prazna, pa bi mi lizali ono što se još zadržalo.“ Boravak Džafera ibn Ebi Taliba u Medini nije dugo trajalo.

Početak osme godine po Hidžri, Resulullah, s.a.v.s., opremi vojsku koja se je trebala suprotstaviti Bizantincima u području Šama. Za vojskovođu odredi Zejda ibn Harisa i reče:“ ako Zejd pogine ili bude ranjen, emir će biti Džafer ibn Ebi Talib; a ako Džafer bude ubijen ili ranjen, emir neka bude Abdullah ibn Revvaha. Ako , pak, Abdullah ibn Revvaha pogine ili bude ranjen, neka muslimani sami sebi odred emira. Kada muslimani stigoše u Mu'tu, mjestu na prijelazu iz Jordana u Šam, susretoše se s neprijateljskom vojskom i saznaše ih je stotinu hiljada, a da ih potpomaže drugih stotinu hiljade kršćana iz arapski plemena Lahm, Džuzam, Kuddah i drugim. Muslimana je bilo tri hiljade boraca. I samo što se vojske skubiše i bitka otpoče, Zejd ibn Haris pade smrtno pogođen, dok je napadao, ne bježeći.

Tada Džafer ibn Ebi Talib skoči sa svog konja, te ga sasiječe svojom slabom tako daga, nakon njega, ne uzmu neprijatelji. Onda ponose bajrak i jurnu u neprijateljske redove pjevajući:

O blagodati dženkinske, blizu li ste...

Lijepa li su i hladna dženkinska pića.

Bizantincima se primakao njihov kraj,

Nevjernici nepoznata porijekla su oni,

I dok god mogu, ubijati ću ih ja.

Probijao se kroz redove neprijatelja, udarajući sve dok ga nepogodi udarac sablje kojih mu odsiječe desnu ruku. On bajrak ponese ljevom rukom, ali ponovo udari sablja koja mu osječe i lijevu ruku. Tada on prvi bajrak nadlakticama ruku uz grudi i krenu dalje. Utom ga pogodi treći udarac koji ga presječe na pola. Bajrak preuze Abdullah ibn Revvaha i hrabro se bori sve dok se ne pridruži dvojici predhodnika. Do Resulullah, s.a.v.s., doprije vijest o pogibiji trojice vojskovođa, što ga veoma ražalosti i jako pogodi. Otiđe kući svoga amidžića Džafera ibn Ebi Taliba i zateče njegovu ženu Esmu kako se priprema za doček odsutog muža. Mijesila je tjesto i pripremala hranu, a sinove okupala i lijepo namirisala.

Dalje priča Esma:“ kada nam dođe Resulullah, s.a.v.s, primjetih na njegovu plemenitom licu žalostan izraz. Odmah osjeti neki čudni strah i nemir, ali ga ne htjedo ništa pitati o Džaferu plašeći se da ne čujem nešto loše. On nas poselami i reče: Dovedi mi Džaferovu djecu! Ja ih pozva a oni radosni jurnuše prema njemu gurajući se, jer je svaki želio prvi doći. On ih prvi uzase i počeo milovati po kosi, dok su mu iz očiju navirale suze. Tada ga upita: O Vjerovjesniče, ti si mi kao i otac i majka! Zašto plačeš? Da nisi čuo šta o Džaferu i njegovoj dvojici drugova? On reče: Da, danas poginuli kao šehidi.““ Tada veseli osmjeh nesta s dječijih lica, jer začuše i majku da plače i uzdiše, te ostadoše na svom mjestu kao ukopani ne shvaćajući šta se dešava. Resulullah, s.a.v.s., ode brišući suze i govoreći: Moj Allahu pobrini se za Džaferovu djecu! Za tim dodade:“ Je već vidim Džafera u Džennetu, lebdi na dva krvlju umrljana krila...“

MARKALE, 28. AVGUST 1995.: Posljednji veliki zločin Karadžićevih Srba u opkoljenom Sarajevu

Sa srpskih položaja, na ulaz u Gradsku tržnicu u sarajevskoj ulici Mula-Mustafe Bašeskije pala je granata od koje su smrtno stradale 43 osobe.

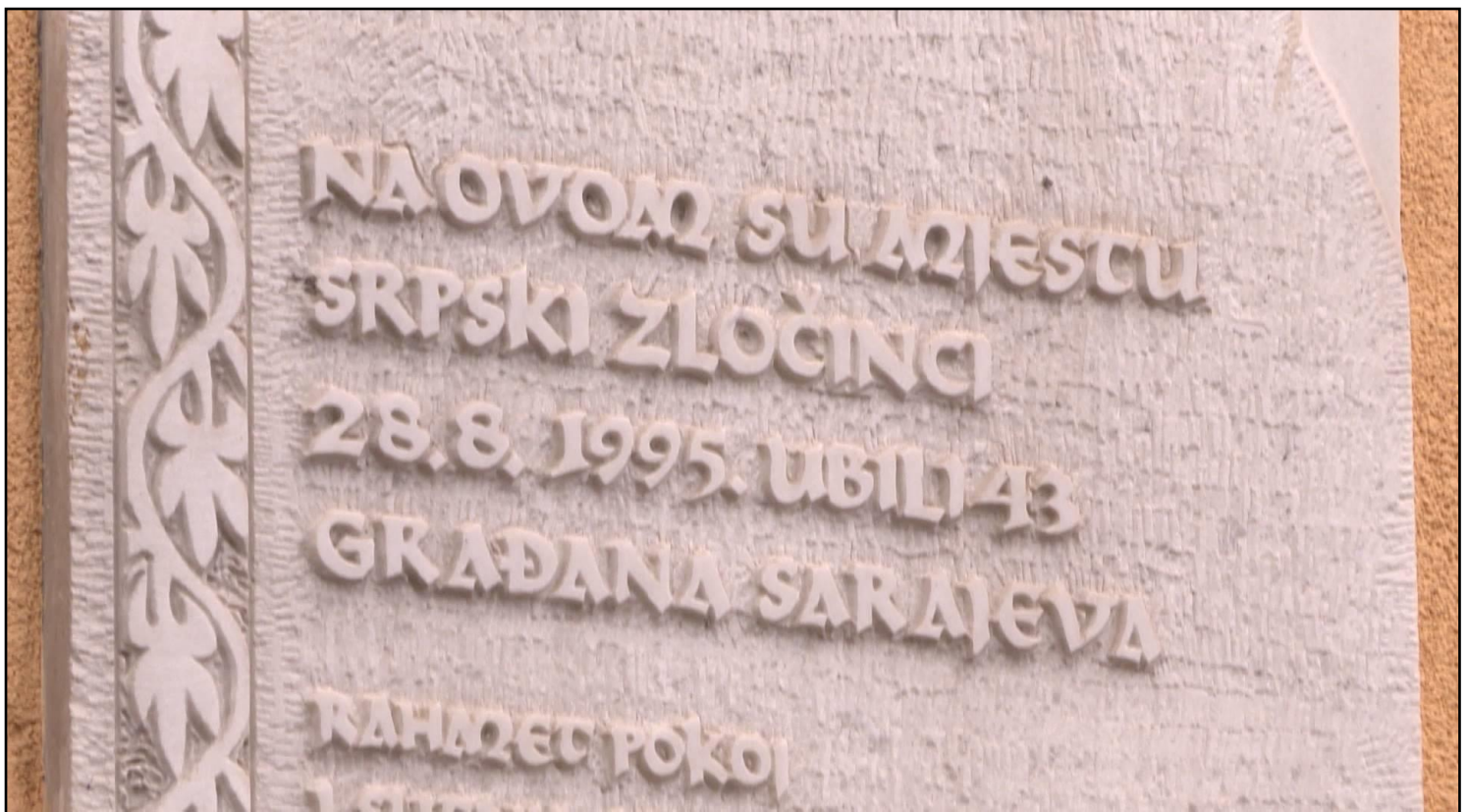
Centralna gradska pijaca, za vrijeme opsade, predstavljala je jednu od rijetkih lokacija gdje je moguće nabaviti hranu. Tako su i tog 28. avgusta 1995. Markale bile mjesto koje je mnogima značilo opstanak. U 11 sati začulo se pet snažnih detonacija, a Markale su doživjele gorku sudbinu.

Gelerima minobacačke granate od 120 milimetara proizvedene u tvornici "Krušik" u Valjevu 1993. godine, ispaljene iz pravca Trebevića, koja je eksplodirala u blizini sjevernog ulaza u Gradsku tržnicu ubijene su 43 osobe, povrijeđeno njih 84. Istu oznaku imale su još četiri granate koje su tog dana eksplodirale u blizini Markala.

Tih avgustovskih dana Markale su još viđale rane od stravičnog masakra koji se desio u februaru 1994. Prvi masakr na ovoj sarajevskoj pijaci dogodio se 5. februara 1994. godine između 12.10 i 12.20 sati. Minobacački projektil kalibra 120 milimetara ispaljen sa položaja Vojske Republike Srpske na području sela Mrkovići, pao je na prepunu gradsku pijacu. Tag februarskog dana je ubijeno 68, a ranjena 144 građanina Sarajeva.

Masakr krajem avgusta kod Gradske tržnice bio je posljednji veliki zločin Srba Radovana Karadžića u opkoljenom Sarajevu. Uslijedila je prva vojna intervencija NATO-a „Deliberate force“ (Namjerna sila). Vojno-političko rukovodstvo Srba prisiljeno je tada bilo na deblokadu Sarajeva i povlačenje artiljerije s položaja oko glavnog grada BiH.

Istraga masakra pod vodstvom Ujedinjenih Naroda vođena je u tajnosti, što je izazvalo spekulacije u medijima o nemogućnosti utvrđivanja lokacije sa koje su granate ispaljene. Ovu spekulaciju su po ustaljenom šablonu podržale srpske vlasti koje su, kao što su uradile i nakon masakra 1994. godine, demantirale svu odgovornost i optužile vladu Republike Bosne i Hercegovine za bombardovanje vlastitog stanovništva s ciljem izazivanja međunarodnog revolta i moguće intervencije.

U stvari, kao što se i saznalo kroz izvještaj za Generalnu skupštinu Ujedinjenih Naroda 1999. godine, UNPROFOR je smatrao da su dokazi bili dosta jasni. Tajni izvještaj nedugo nakon događaja je utvrdio da je svih pet rundi granata ispalila Vojska Republike Srpske. Čim su tehnički i vremenski uvjeti dopustili, a sigurnost UN radnika koji su tada prolazili kroz srpsku teritoriju bila osigurana, započeta je Operacija Namjerna Sila.

David Harland, bivši šef civilnog sektora UN-a u BiH, priznao je na suđenju generalu Dragomiru Miloševiću odgovornost za nastanak mita o tome da UNPROFOR nije utvrdio ko je ispalio minobacačke granate koje su dovele do masakra poznatog kao "Markala 2". Harland je rekao da je taj mit, koji se održava već više od deset godina, nastao zbog "neutralne izjave" tadašnjeg komandanta UNPROFOR-a, generala Ruperta Smitha.

On je na dan "Markala 2" izjavio da "nije jasno ko je ispalio granate, mada je već imao tehnički izvještaj obavještajnog odjeljenja UNPROFOR da je izvan razumne sumnje utvrđeno da su one ispaljene sa položaja VRS u Lukavici."

Harlandova odgovornost je u tome što je upravo on savjetovao generala Smitha da istupi sa "neutralnom izjavom, kako ne bi alarmirao Srbe koji bi, da je odmah upro prstom u njih, znali da predstoje vazdušni udari NATO-a na njihove pozicije.", što bi ugrozilo bezbjednost snaga UN-a koje su se u tom trenutku nalazile na teritoriju pod kontrolom VRS-a ili na položajima koji bi mogli da budu izloženi odmazdi srpskih snaga.

Samo jedna konačna presuda za masakr

Za zločine počinjene u Sarajevu, koji obuhvataju i granatiranje Markala, na doživotnu zatvorsku kaznu osuđen je Stanislav Galić, komandant Sarajevsko-romanijskog korpusa Vojske Republike Srpske (VRS).

U presudi Galiću iz novembra 2006. godine navedeno je: "Taj incident predstavlja primjer granatiranja gdje su civili namjerno ciljani." Za granatiranje, terorisanje i snajperisanje građana Sarajeva, nepravosnažnom presudom izrečenom u Haagu, na 40 godina zatvora osuđen je Radovan Karadžić, bivši predsjednik Republike Srpske (RS).

U Haškom tribunalu u toku je suđenje Ratku Mladiću, bivšem komandantu VRS-a.

Da li ste razgovarali sa svojim djetetom danas?

Pripremila: Fatima Jašarević

Da li ste imali smislen razgovor danas zajedno sa svojim djetetom? Da li znate šta je vaše dijete danas postiglo, kako se osjeća, da li ima ili nema nekih briga, da li vaše dijete zna da brinete o njemu?

U islamu, veze srodstva i porodice su veoma snažne i nešto što će biti uvijek prisutno u našim životima. Ozbiljne su posljedice za onoga ko odluči da prekine ove veze. Allah, subhanehu ve teala, u Kur'anu kaže: Zar ne biste baš vi, kada biste zavlitali, po Zemlji pravili nereda i raskidali srodstva svoja?! To su oni koje je Allah prokleo, te učinio ih gluhima i ostavio bez vida! (Muhammed, 22.-23.) Muhammed, alejhisselam, je rekao: „Neće ući u Džennet onaj koji kida rodbinske veze.” (Buhari i Muslim).

Glavna komponenta naše porodične veze je komunikacija. Ustvari, bez komunikacije postojalo bi malo veza među ljudima. Živeći zajedno u istom domaćinstvu sa ograničenom, ili čak neprijateljskom, interakcijom ne ostvaruju se kriteriji za održavanje obaveze srodstva. Za razvoj smislenih veza unutar naših porodica moramo znati kako da efikasno i iskreno komuniciramo jedni s drugima. Veliki dio ovoga uključuje vještine i principe koji se mogu naučiti kroz praksu i iskreni napor. Slijedi vodič za jačanje ovih veza.

1. Aktivno slušanje

Možete biti iznenađeni kada otkrijete da je slušanje najvažniji aspekt efikasne komunikacije. To znači da slušalac obraća punu pažnju na onoga koji govori i pokušava razumjeti šta mu ta osoba govori i šta osjeća. Slušalac treba da izbjegava osude, zatim treba da pokaže interes, te poštuje ono što mu je rečeno. On ili ona može ponoviti sadržaj i osjećaje onoga koga sluša kako bi pokazao/la da je iskreno prisutan/prisutna. Poslanik, alejhisselam, je uvijek davao svoju punu pažnju svakome s kim je razgovarao, čak i neprijateljima i onima s kojima se nije slagao. Kada se obraćao svojim ashabima, oni bi ga pažljivo slušali i pridavali važnost svemu što bi rekao.

2. Nivo razumijevanja

Roditelji trebaju uvijek imati na umu starosnu dob i nivo razumijevanja svog djeteta, te u skladu s tim razgovarati s njim. Poslanik, sallallahu alajhi ve sellem, je rekao: „Sa ljudima razgovarajte na njihovom nivou razumijevanja; zar bi vam bilo drago da Allaha i Njegova Poslanika u laž ugone!?” (Buhari, sa zaustavljenim-mu'allek senedom, od Alije, r.a.) Ovo je važno, jer tako će dijete biti u mogućnosti da shvati ono što je rečeno, očekivanja roditelja neće biti iznad kapaciteta djeteta pa time dovesti do problema, i teškoće neće biti stavljene na dijete nepotrebno. Ovo je posebno važno za osjetljiva pitanja kao što su smrt, pitanja lične skromnosti i odgovornosti odraslih. Postoje različite razine složenosti za svako od tih i treba da bude izabran ispravan nivo za svako dijete. Jedan od načina da se utvrdi nivo razumijevanja je prema vrsti pitanja koje dijete postavlja.

3. Maniri mu'minana/mu'minke

Vjernik/vjernica je neko ko vjeruje u Allahovu poruku i slijedi Sunnet Allahovog poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Zato će u odnosima vjernik/vjernica pokazati iskrenost, dobrotu, strpljenje, samokontrolu, pravednost, pouzdanost, itd. On/ona bi trebao/la izbjegavati zadirkivanje, okrivljavanje, omalovažavanje, ruganje, preduge i prazne priče i pronalaženje grešaka. Postoje mnogi kur'anski ajeti i hadisi koji daju detaljne opise ove teme, kao što su: Allah je zaista uz strpljive! (El-Bekara, 153) ...da se ljudima lijepim riječima obraćate... (El-Bekara, 83.) Lijepa riječ i praštanje bolji su od milostinje koju grdnja prati, a Allah je Preblagi i Prebogati. (2-263) „Musliman je muslimanu brat, neće mu učiniti nasilje, niti će ga izdati.” (Muslim), i „Najviše što će uvoditi ljude u Džennet jeste bogobožnost i lijepo ponašanje.” (Tirmizi) Ovi principi trebaju se primjenjivati u razgovorima s djecom i tinejdžerima, kao i odraslima. To je vjerojatno još važnije s mladim ljudima zato što mi njima dajemo primjer ponašanja. Šta želimo da naša djeca nauče? Ne možemo očekivati ljubaznost i poštovanje od naše djece ako nismo ljubazani i puni poštovanja prema njima.

4. Izbjegavanje prepirke

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: „Ko napusti raspravu kad nije u pravu, bude mu napravljena kuća u džennetskoj mahali, a ko ostavi raspravu kad je u pravu, bude mu izgrađena kuća u najodabranijem dijelu Dženneta.” (Tirmizi) Vrijednost ovog savjeta leži u činjenici da prepirka i sporovi vode do sloma u odnosima, čak i gorčine, i neprijateljstva. Radila sam sa mnogim porodicama u kojima se ovo

pojavljivalo, i može biti veoma teško popraviti rane koje su formirane i dovesti članove porodice ponovo zajedno. Podrazumijeva se da je najbolje da se u potpunosti izbjegava postizanje ovog niskog nivoa.

Hajdemo svi raditi na tome da poboljšamo stil komunikacije i naš odnos sa drugima. Kada se naša djeca osjećaju da ih njihovi roditelji razumiju i da su spremni da ih slušaju, oni će otvoriti svoja srca i povjerenje će se razvijati. Efikasno podučavanje i disciplina ne mogu se sprovesti bez određenog nivoa povjerenja, razumijevanja i međusobnog poštovanja. Ako ste zabrinuti za svoju djecu u nemuslimanskom okruženje i to utiče na način na koji komunicirate s njima, najbolje što možete učiniti je podučavati ih i savjetovati, dodjeljivati im odgovornosti, vjerovati im i davati im do znanja da vam je stalo do njih. Tada možemo upućivati dove Allahu i osloniti se na Allahovu milost i pomoć. Ovo je naše najbolje oružje u svijetu nevjerovanja. Da Allah pomogne svakog od nas da ojača veze kojima smo vezani kao porodica jedni za druge i donese radost i zadovoljstvo u naše domove.

Praktični savjeti

Odvojite vremena svaki dan za razgovor sa svojim djetetom. Ako imate više od jednog djeteta, svako od njih treba dobiti posebno vrijeme koje treba da je jednake dužine za svako od njih.

Čitajte knjige sa svojim djetetom o islamu koje se tiču odnosa s drugima i priče o Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i ashabima, radijallahu anhum. Oni će vam pružiti potrebne smjernice i inspiraciju.

Snimite jedan od vaših razgovora i ocijenite se, ili dajte nekome drugome da to učini. Ovo je efikasan način da odredite vaša slaba područja i poboljšate se u njima.

Pribavite savjete drugih roditelja kada je to potrebno, a naročito onih koji imaju više iskustva. To može uštedjeti vrijeme i poštediti vas nepotrebne teškoće i boli.

Kratka biografija

Dr. Aiša Hamdan ima doktorat iz kliničke psihologije i fakultetsku diplomu na islamskim naukama. Autorica je mnogobrojnih članaka, kao i dvije knjige. Muslimanka je već oko 28 godina i uključena je u različite misionarske aktivnosti. Majka je petoro djece.

Čednost i poštenje su najbolji ukras žene

Preveo i prilagodio: Abdusamed Nasuf Bušatlić

Spominje se da je neki kralj izašao na vrh svoga dvorca da se u miru odmori od svakodnevnih obaveza i poslova. Razgledajući uokolo, na balkonu kuće koja je bila nasuprot njegovom dvorcu, ugledao je ženu čija ga je ljepota na prvi pogled zadivila. Nakon što se odmorio, izašao je iz dvorca i pitao jednog od komšija te žene, da li je ona udata i ako jeste čija je supruga. Rečeno mu je da je to supruga jednog od ljudi koji rade u kraljevskoj posluzi, koji se zvao Fejruz.

Opsjednut ljepotom te žene, kralj je odlučio da je osvoji. S tim ciljem pozvao je on Fejrzuza i naredio mu da hitno odnese kraljevo pismo namjesniku jedne pokrajine i da se vrati sa odgovorom. Fejruz se s pismom vratio kući i kad je krenuo na spavanje stavio ga je pod glavu. Čim je svanulo on se oprostio sa suprugom i krenuo na put i ne sluteći šta se iza svega toga krije.

Kada se kralj uvjerio da je Fejruz otišao, on se neopaženo obreo pred vratima njegove kuće i pokucao na vrata. Pošto se na upit Fejruzove supruge predstavio ka kralj, ona je požurila da mu otvori vrata.

Kada je sjeo, upitala ga je: "Šta je to kralja dovelo u moju kuću?" Kralj je odgovorio: "Došao sam u posjetu." Na to je žena kazala: "Molim Boga da me zaštiti od ove posjete, u njoj, izgleda, nema nikakvog dobra!"

Njene riječi su naljutile kralja, pa joj je rekao: "Teško tebi, šta to pričaš?! Ja sam vaš vladar i tvoj muž radi u mojoj službi. Ponašaš se kao da me ne poznaješ!"

Žena se nije dala zbuniti, već je mirnim i dostojanstvenim glasom rekla: "Ja tebe dobro poznajem, ali mi zbog ovakve posjete na um padoše riječi pjesnika:

Reci onome kojega su strast i pohlepa dovele nama,

Tom prevarantu koji nije došao sa dobrim namjerama,

Tako mi Boga, nikada nismo čuli da je neko rekao:

"Lav je pojeo ono što je iza vuka ostalo!"

Dragi naš kralju, ako baš hoćeš, onda otiđi do posude iz koje pije tvoj pas, pa se iz nje napi."

Kralj se postidio tih riječi i toliko se osjećao poniženim da je zaboravio obući cipele.

A što se tiče Fejruza, on je, negdje na pola puta, uhvativši se za džep, shvatio da je zaboravio ponijeti pismo, pa se brže-bolje vratio kući da ga uzme. Međutim, kada je došao pred svoju kuću i pred vratima ugledao kraljeve cipele, bio je preneražen i skrhan od tuge i bola. Tek tada je otkrio tajnu svog slanja u drugu pokrajinu. No, uspio se strpiti. Nije se želio javljati, već je krišom ušao u spavaću sobu, uzeo pismo i vratio se da obavi zadatak.

Nakon što je izvršio svoju zadaću, Fejruz je došao kod kralja i predao mu odgovor od namjesnika, a kralj ga je nagradio sa stotinu zlatnika. Došavši kući, Fejruz je zlatnike predao svojoj supruzi, a zatim joj je predložio da odu njenim roditeljima u posjetu, da i njih obraduju viješću o kraljevom izdašnom poklonu. Supruga je to sa zadovoljstvom prihvatila. Njeni su ih radosno dočekali i lijepo ugostili, a onda se Fejruz vratio svojoj kući ostavivši suprugu kod roditelja. Mislili su da će se brzo vratiti, ali on se mjesecima nije javljao. Supruga se zabrinula, jer to nikada nije činio, pa je poslala svoga brata da provjeri o čemu se radi i zašto suprug ne dolazi po nju. Izrevoltiran njegovim ponašanjem, čim je ušao u zetovu kuću, rekao mu je: "Ili ćeš mi reći zbog čega si ljut na suprugu ili ćemo se parničiti pred kraljevskim sudijom."

Fejruz mu je odgovorio: "Ja ne bježim od parničenja, jer, ona kod mene više nema nikakvih prava niti ja imam bilo kakvih obaveza prema njoj."

Zakazan je sudski spor u kraljevoj rezidenciji, kojem je, osim sudije i parničara, prisustvovao i kralj.

Pošto je brat Fejruzove supruge došao u svojstvu tužitelja, on je prvi govorio, rekavši: "Neka Uzvišeni Bog osnaži našeg kralja i našeg sudiju! Ja sam ovom čovjeku iznajmio bašču koja je imala dobru ogradu i jake zidove, a u bašči je bio izvor sa pitkom vodom i stabla sa ukusnim plodovima. Međutim, on je pojeo plodove, uništio izvor i srušio ogradu." Sudija se tada okrenuo prema Fejruzu i pitao ga je li to istina, a on je odgovorio: "Poštovani sudijo, ovo nije istina! Ja sam njemu bašču predao u boljem i ljepšem stanju nego što sam je dobio." Sudija se ponovo obratio tužitelju: "Da li je istina to što kaže optuženi?" Odgovorio je: "Da, ali je problem u tome što on neće da mi kaže razlog zbog kojeg mi je vratio bašču." Tada je sudija upitao Fejruza za razlog vraćanja bašče, a on je odgovorio: "Poštovani sudijo, ja bašču nisam vratio zbog toga što mi nije draga i što nemam potrebe za njom, već zbog toga što sam jednog dana došao u bašču i ugledao tragove lava u njoj, pa sam se pobjao da me lav ne ubije." Do tada je kralj, zavaljen u svojoj fotelji, mirno slušao parničare, a nakon Fejruzovog zadnjeg iskaza, ustao je i rekao: "Fejruze, vrati se svojoj bašči potpuno siguran i smiren! Istina je da je lav bio ušao u bašču, ali on nije bašči ništa naštetio. Nije dodirnuo ni jedan list niti ubrao ijedan plod. Tako mi Boga, nisam vidio divnije bašče od tvoje niti jače i bolje ograde i zidova kojim su zaštićeni njeni plodovi!"

Nakon toga Fejruz je, sretan i zadovoljan što ima poštenu i čestitu suprugu, vratio suprugu kući, a da sudija uopće nije shvatio suštinu njihovog parničenja.

Izvor: www.islamstory.com

Glas običnih muslimana

Evo živog primjera za one koji se boje da će nam Arapi svu zemlju pokupovati. Juče pred akšam sam imao priliku da vozim Arapa i suprugu mu da kupe zemlju negdje u Visokom. Van grada u nekoj obaletini ponudili su im ovaj komad zemlje, ovo zmijsko kucališće, za skromnih 65 000 maraka. Evo ja nisam neki bogataš ali nisam ni sirotinja, neka sredina od bošnjaka ali ako bi mi neko dao džaba ovu zemlju, samo da prepis moram platiti ja bi ga glatko odbio. Šta će mi ova prljača ovde u ovoj zabiti. I sada se neki domoljub pronade da ovaj plac brani od arapske navale. Mi da smo ljudi, kao što nismo, mi bi ovo trebali pokloniti prvom Arapu koji se javi i dati mu novac bar da ima platit čišćenje ove šištire a ne kritikovati i napadati. Ako oni pazare sa onom dvojicom igrača koji su ih zvali tu, ostavit će u Visoko 65 000 maraka koje će se tu vrtjeti, trošiti i pokretati. Ako još kuću ovde htjednu napraviti građevinari, trgovine, restorani i sve ostalo će se pokrenuti i uzeti svoj dio kolača i to sve na osnovu ove obaletine. Allah nam je poslao Arape kao svoju milost a Bošnjaci to ne znaju prepoznati. Nije ni čudo što nam ovakvima nepromišljenim svako malo pošalje i kaznu u vidu četnika i ustaša zbog kojih pjevušimo ovu kajdu.

Znaš Bošnjače, nije davno bilo

Sveg' mi svijeta nema petnaest ljeta

Kad u našoj Bosni ponositoj

I junačkoj zemlji Hercegovoj

Od Trebinja do Brodskih vrata

Nije bilo Srba ni Hrvata

A danas se kroza svoje hire

Oba stranca ko u svome šire

Oba su nas gosta saletila

Da nam otmu najsvetije blago

Naše ime ponosno i drago

Znaš Bošnjače, nije davno bilo

ALLAH ZNA V ŠTA JE U SRCIMA VAŠIM

EL-AZHAB, 51

